

ELŐTERJESZTÉS

41. napirend

Szentkozmadombja Község Önkormányzata Képviselő-testülete 2024. december 9. napján megtartásra kerülő soros, nyilvános képviselő-testületi ülésére.

Előterjesztés: Baki Közös Önkormányzati Hivatal 2025 – 2029. stratégiai belső ellenőrzési terve elfogadása.
Döntés formája: Képviselő-testületi határozat
Előterjesztés készítője: Salamon Henrietta jegyző
Előterjesztő: Nagyné Varga Klára polgármester
Melléklet: Stratégiai Belső Ellenőrzési terv

Tisztelt Képviselő-testület!

A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet 30. § (1) bekezdése alapján a belső ellenőrzési vezető stratégiai tervet készít, amely meghatározza a belső ellenőrzésre vonatkozó stratégiai fejlesztéseket, melyet a melléklet tartalmaz.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet a csatolt Stratégiai Belső Ellenőrzési terv áttekintésére, megtárgyalására és annak elfogadására.

Határozati javaslat:

.../2024. (XII. 9.) Képviselő-testületi határozat:

Szentkozmadombja Község Önkormányzata Képviselő-testülete a Baki Közös Önkormányzati Hivatal 2025 – 2029. stratégiai belső ellenőrzési tervét elfogadja.

Határidő: Azonnal

Felelős: Nagyné Varga Klára polgármester

Szentkozmadombja, 2024. december 3.

Baki Közös Önkormányzati Hivatal 2025-2029. évi Stratégiai Belső Ellenőrzési Terve

A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet (továbbiakban Bkr.) 30. § (1) bekezdése alapján a belső ellenőrzési vezető stratégiai ellenőrzési tervet készít, amely - összhangban a szervezet hosszú távú céljaival - meghatározza a belső ellenőrzésre vonatkozó stratégiai fejlesztéseket, amely az alábbiakat tartalmazza:

- a) a hosszú távú célkitűzések, stratégiai célok
- b) a belső kontrollrendszer általános értékelése
- c) a kockázati tényezők és értékelésük
- d) a belső ellenőrzésre vonatkozó fejlesztési és képzési terv
- e) a szükséges erőforrások felmérését elsősorban a létszám, képzettség, tárgyi feltételek tekintetében;
- f) az a)-c) pont alapján meghatározott ellenőrzési prioritásokat és az ellenőrzési gyakoriságot.

A belső ellenőrzési stratégiai terv nem konkrét ellenőrzési programokat tartalmaz, a belső ellenőrzés átfogó céljaira, a folyamatok kockázataira és a belső ellenőrzés fejlesztésének irányára, prioritásaira vonatkozó megállapításokat, összegzéseket fogalmaz meg. Hosszú távra határozza meg a belső ellenőrzés céljait, valamint tevékenységének és fejlesztésének irányait. A rendelkezésre álló információk rendszerezése és a kockázatelemzés révén lehetővé válik az erőforrások optimális tervezése és elosztása, illetve az ellenőrzési célkitűzések hatékonyabb meghatározása. A stratégiai terv hozzájárul a belső ellenőrzés és ezáltal a Hivatal céljainak eléréséhez, eredményességéhez.

A Bkr. 31. § (1) bekezdés alapján a belső ellenőrzési vezető - összhangban a stratégiai ellenőrzési tervvel - összeállítja a tárgyévet követő évre vonatkozó éves ellenőrzési tervet. Az éves ellenőrzési tervnek a stratégiai ellenőrzési tervben és a kockázatelemzés alapján felállított prioritásokon, valamint a belső ellenőrzés rendelkezésére álló erőforrásokon kell alapulnia. Az elvégzett kockázatelemzés során magas kockázatúnak minősített területekre az éves ellenőrzési terv készítése során kiemelt figyelmet kell fordítani, és a lehető legrövidebb időn belül ellenőrizni kell.

A stratégia ellenőrzési tervhez kapcsolódó jogszabályok:

- Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (Mötv.),
- az államháztartásról szóló 2011. év CXCV. törvény (Áht.)
- a számvitelről szóló, többször módosított 2000. évi C. törvény (Szt.),
- az Államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény és
- az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról rendelkező 368/2011.(XII.31.) sz. Korm. rendelet (Ávr.)
- a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011.(XII.31.) sz. Korm. rendelet (Bkr.)
- az önkormányzat helyi rendeletei
- egyéb, pénzügyi, gazdálkodási tevékenységet érintő jogszabályok.

Szabályzatok:

- a Hivatal SzMSz-e.
- az Szt.-ben, az Áht.-ben és az Ávr.-ben előírt belső szabályzatok,
- belső ellenőrzési kézikönyv.

Szakmai előírások:

- nemzetközi belső ellenőrzési standardok
- Belső Ellenőrzési Charta
- Etikai Kódex.

A hosszú távú célkitűzéseket, stratégiai célok

Baki Közös Önkormányzati Hivatal alapvető célja, hogy biztosítsa a Hivatal működőképességét, a kötelező és az önként vállalt közfeladatainak ellátásához szükséges források megteremtésével.

Ezen cél teljesítése érdekében a Bkr. 29.-30.§ -a alapján, - összhangban az önkormányzatok gazdasági programjával – Baki Közös Önkormányzati Hivatal 2025-2029. évi stratégiai ellenőrzési terve a következők szerint került meghatározásra:

A Hivatal hosszú távú célkitűzései:

- Magyarország helyi önkormányzatairól szóló törvény által meghatározott, kötelező feladatok hatékony, gazdaságos, eredményes ellátása.
- Az önként vállalt feladatok ellátásához megfelelő pénzügyi háttér megteremtése.
- Költséghatékonyabb feladatmegoldások keresése.

- a Hivatali költségvetés optimális tervezése, a végrehajtás szabályszerűsége.
- Bevételi lehetőségek feltárása, pályázati lehetőségek kihasználása.
- Kiadási előirányzatok optimális felhasználása.
- Eredményes vagyongazdálkodás.

A Hivatal kontrollrendszerrel kapcsolatos hosszú távú célkitűzései:

- Belső kontrollrendszer megerősítése.
- Szabályozottság szervezet szintjén való összehangolása.
- Működési kockázatok csökkentése.

A belső ellenőrzés célkitűzései, stratégiai céljai:

A Bkr. 2. § b) pontja szerint a „belső ellenőrzés: független, tárgyilagos bizonyosságot adó és tanácsadó tevékenység, amelynek célja, hogy az ellenőrzött szervezet működését fejlessze és eredményességét növelje, az ellenőrzött szervezet céljai elérése érdekében rendszerszemléletű megközelítéssel és módszeresen értékeli, illetve fejleszti az ellenőrzött szervezet irányítási és belső kontrollrendszerének hatékonyságát”.

A belső ellenőrzés célja a Hivatal egészére kiterjedő egységes ellenőrzési rendszer keretében a folyamatos és rendszeres ellenőrzés alapjainak megteremtése és továbbfejlesztése, a környezeti változásokra különböző módon reagáló rendszerek vizsgálata, értékelése.

Ennek érdekében a belső ellenőrzés stratégiai célkitűzései – a szervezet célkitűzéseivel összhangban – többek között az alábbiak:

- A pénzügyi és számviteli rendszer szabályozottságának ellenőrzése.
- A korábbi ellenőrzések által feltárt hiányosságok felszámolásának vizsgálati szempontként való kezelése.
- Ajánlások és javaslatok megfogalmazása a kockázati tényezők, hiányosságok megszüntetése, kiküszöbölése vagy csökkentése, valamint a szabálytalanságok megelőzése, feltárása érdekében.
- A belső kontrollok kiépítésének, működésének értékelése.
- A belső ellenőrzés tanácsadói tevékenységének erősítése.
- Biztosítsa a vezetés számára a működéssel kapcsolatos információkat (kedvező és kedvezőtlen tendenciákat egyaránt), jelezzon vissza a döntések végrehajtásáról.
- Elemző és összefüggéseket feltáró munkával segítse elő a helyes döntések meghozatalát, a minél eredményesebb működést.
- A külső és belső ellenőrzések javaslatai alapján megtett intézkedések nyomon követése.

- A magas kockázatú rendszerek, illetve folyamatok gyakoribb - a kapacitás függvényében lehetőleg 1-2 évente –, míg az alacsony kockázatú rendszerek, illetve folyamatok ritkább (4 évente) ellenőrzése.
- Kockázatelemzésen alapuló éves ellenőrzési munkaterv kidolgozása, melynek során érvényesítse a stratégiai ellenőrzési tervben foglaltakat.

A belső kontrollrendszer általános értékelése

Az Áht.-ben foglaltaknak megfelelően az államháztartási kontrollok célja az államháztartás pénzeszközeivel és a nemzeti vagyonnal történő szabályszerű, gazdaságos, hatékony és eredményes gazdálkodás biztosítása.

A belső kontrollrendszer a kockázatok kezelése és tárgyilagos bizonyosság megszerzése érdekében kialakított folyamatrendszer, amely azt a célt szolgálja, hogy megvalósuljanak a következő célok:

- a működés és gazdálkodás során a tevékenységeket szabályszerűen, gazdaságosan, hatékonyan, eredményesen hajtsák végre,
- az elszámolási kötelezettségeket teljesítsék, és
- megvédjék az erőforrásokat a veszteségektől, károktól és nem rendeltetésszerű használatától.

A Belső Ellenőrök Nemzetközi Szervezetének 2100 számú gyakorlati standardjának meghatározása szerint a belső ellenőrzési tevékenység rendszerszemléletű megközelítéssel és módszeresen értékeli, ill. fejleszti az ellenőrzött szervezet kockázatkezelési, kontroll és szervezetrányítási rendszerek, eljárások hatékonyságát és hozzájárul azok javításához.

A jogszabály által megkövetelt belső kontrollrendszer kialakítása és működtetése a Hivatal vezetőjének a feladata. A Hivatal vezetője köteles a szervezet minden szintjén érvényesülő megfelelő

- kontrollkörnyezetet,
- integrált kockázatkezelési rendszert,
- kontrolltevékenységeket,
- információs és kommunikációs rendszert,
- monitoring rendszert kialakítani.

A belső kontrollrendszer megfelelő kialakításával és működtetésével csökkenthető a kockázat, elkerülhetők a hibák.

A belső kontrollrendszer tartalmazza mindazon elveket, eljárásokat és belső szabályzatokat, melyek biztosítják, hogy

- a Hivatal valamennyi tevékenysége és célja összhangban legyen a szabályszerűséggel, szabályozottsággal, valamint a gazdaságosság, hatékonyság és eredményesség követelményeivel,

- az eszközökkel és forrásokkal való gazdálkodásban ne kerüljön sor pazarlásra, visszaélésre, rendeltetésellenes felhasználásra,
- megfelelő, pontos és naprakész információk álljanak rendelkezésre a Hivatal működésével kapcsolatosan, és
- a belső kontrollrendszer harmonizációjára és összehangolására vonatkozó jogszabályok végrehajtásra kerüljenek a módszertani útmutatók figyelembevételével.

A belső kontrollrendszer, s ennek keretében az eljárások, szabályozások alkalmazása és fejlesztése folyamatos feladat.

A kockázati tényezők és értékelésük

A kockázati tényezők értékelése a "Kockázatelemzés" keretében történik. A kockázatelemzés során a főbb folyamatok, a kockázati tényezők és a hozzárendelhető ellenőrzési pontok meghatározásra kerülnek. A magas kockázatot mutató folyamatok az éves ellenőrzési tervekben elsődlegesen szerepelnek, majd a közepes kockázatú folyamatok kerülnek figyelembe vételre. A következő években végrehajtásra kerülő külső ellenőrzések tapasztalatai alapján a folyamatok átértékelésre kerülnek, a megállapítások tükrében.

Az egyes rendszerek (folyamatok) kockázatelemzését a kockázati tényezők, és azok súlya alapján kell elvégezni. A Nemzetgazdasági Minisztérium ajánlása valamint a Belső Ellenőrzési Kézikönyv kockázatelemzési előírása alapján a Hivatalnál az Integrált kockázatkezelési szabályzatban kerülnek meghatározásra.

A belső ellenőrzésre vonatkozó fejlesztési és képzési terv

Az ellenőrzés célja a jogszabályokban, szabályzatokban előírtaknak magasabb szinten történő megfelelése. Ennek megfelelően a fejlesztés célja, hogy a belső ellenőr képzettsége és szakmai gyakorlata kielégítse az ellenőrzési tevékenységgel szemben támasztott szakmai követelményeket. Az ellenőrrel szemben elvárás a továbbképzésen való részvétel, a folyamatos felkészülés.

A belső ellenőrzési jelentések átfogó felmérő-elemző munkára épülő értékelése és javaslattetele magas színvonalú szakmai munkát igényel, melynek érdekében törekedni kell az ellenőrzések minél tökéletesebb lebonyolítására, egységes eljárások alkalmazására.

Az ellenőrzési tevékenység megvalósítása során érvényesülniük kell az államháztartásért felelős miniszter által közzétett módszertani útmutatóknak.

A Belső Ellenőrzési Kézikönyv (továbbiakban: BEK) használatának célja, hogy a mindennapi munka során egységes eljárásrend és iratminták alkalmazásával kerüljön a tevékenység végzésre. A BEK tartalmáról a Bkr. rendelkezik, valamint előírja, hogy a kézikönyvet rendszeresen felül kell vizsgálni és a szükséges módosításokat (pl. jogszabályi, módszertani útmutató változás) elvégezni. Ugyancsak a Bkr. rendelkezik a belső ellenőrökre vonatkozó általános és szakmai követelményekről is. A Hivatalnál belső ellenőrzési tevékenységet az államháztartásért felelős miniszter engedélyével rendelkező személy végezhet. A tevékenység ellátásához szükséges szakmai feltételek a 28/2011. (VIII.3.) NGM rendelet 1/A.§ bekezdésében kerültek meghatározásra.

A Hivatal belső ellenőre megfelelt a szakmai feltételeknek, rendelkezik a szükséges pénzügyi, gazdálkodási területen szervett szakmai gyakorlattal és képzettséggel, ennek megfelelően regisztrációs számmal nyilvántartásba vett engedéllyel rendelkezik.

A belső ellenőr a kötelező szakirányú képzettségként közgazdász oklevéllel rendelkezik. A belső ellenőrök kötelesek a már megszerzett ismereteiket naprakészen tartani, fejleszteni és ennek érdekében két évente kötelesek szakmai továbbképzésen részt venni és vizsgát tenni (ÁBPE).

A belső ellenőr az önképzés lehetőségével is él, a rendelkezésre álló eszközök segítségével, a jogszabályok figyelése és egyéb szakmai jelentések, szakanyagok keresése interneten keresztül. Az ellenőrzési standardok, szakmai útmutatók és módszertanok figyelemmel kísérése, alkalmazása és a jobb ellenőrzési gyakorlatok átvétele is a fejlődéséhez tartozik.

A szükséges erőforrások felmérését elsősorban a létszám, képzettség, tárgyi feltételek

A Hivatal belső ellenőri létszáma 1 fő megbízással jogviszonnyal rendelkező vállalkozó, mely létszámot az ellenőrizendő folyamatok számának, gyakoriságának meghatározásánál figyelembe szükséges venni.

A bizonyosságot adó tevékenységek során a Bkr. előírásai alapján a következő ellenőrzési típusokat különböztetjük meg:

- szabályszerűségi ellenőrzés (tevékenység megfelelően szabályozott-e)
- pénzügyi-gazdasági ellenőrzés (pénzügyi elszámolások, számviteli nyilvántartások ellenőrzése)
- rendszerellenőrzés (egy rendszer működésének átfogó vizsgálata)
- teljesítmény-ellenőrzés (egy tevékenység területén a forrásfelhasználás gazdaságosan, hatékonyan és eredményesen valósul-e meg)
- megbízhatósági ellenőrzés (az adatok megbízhatóságának értékelése)

- informatikai ellenőrzés (informatikai rendszerek megfelelősége, biztonsága)

A hat ellenőrzési típus közül az informatikai ellenőrzés speciális szakértelmet igénylő ellenőrzés típus, melyhez kapcsolódóan továbbképzési előírási kötelezettsége nincs a belső ellenőrnek, ezért ilyen irányú ellenőrzés végzése esetén szükségessé válhat szakértő bevonása is.

A Hivatal belső ellenőre rendelkezik a tevékenység ellátásához szükséges képzettséggel és rendelkezik az Áht. 70.§ (4)-(5) bekezdésben előírt engedéllyel.

A tárgyi feltételek tekintetében a belső ellenőr saját gépkocsijával közlekedik, jelentéseit, saját számítógépével írja. Tárgyi feltételekre vonatkozó igénnyel a Hivatal felé nem lépett fel.

Az ellenőrzések során – a külső ellenőrzésekhez hasonlóan - az adatbekérés útján történő ellenőrzés előtérbe kerül, minimálisra csökkentve ezzel a helyszíni ellenőrzés szükségességét, idejét.

Az ellenőrzési prioritások és az ellenőrzési gyakoriság

Alapvető követelmény a valóságos helyzet feltárására irányuló törekvés, a tárgyyszerűség, az objektivitás és a tényállás hű visszatükrözése.

A bizonyosságot adó tevékenység mellett kiemelt figyelmet kell fordítani a tanácsadási tevékenységre is. A bizonyosságot adót ellenőrzési jelentésekben a megállapítások mellett fontos a javító szándékú ajánlások, javaslatok, tanácsok megfogalmazása is.

A feladatok tervezésénél és szervezésénél kapjanak prioritást az alábbiak:

- Az ellenőrzési feladatokat a hatályos jogszabályokban, belső ellenőrzési kézikönyvben, helyi szabályzatokban, a módszertani útmutatókban foglaltaknak megfelelően kell megtervezni, végrehajtani.
- Hangsúlyt kell fektetni az információgyűjtésre, rendszerezésre; a hatékony és eredményt hozó módszerek és eljárások megfelelő kiválasztására; a jelentések leíró, magyarázó, elemző megfogalmazására.
- Tanácsadási tevékenység ellátásával az ismeretek, tapasztalatok átadásával segíteni kell a vezetői munkát.
- Az ellenőri erőforrások tartalékolása a soron kívüli elrendelt feladatok hatékony és operatív teljesítése érdekében.
- Az ellenőrzéseket a jogszabályokban előírtak betartásával, objektíven és szakszerűen kell végrehajtani. A megállapításoknak helytállóknak, a javaslatoknak előremutatóknak kell lenniük.

- Az ellenőrzött szervezet vezetőivel, gazdasági vezetőivel és munkatársaival, a megfelelő és szükséges mértékű kapcsolattartás, tapasztalatcsere, a követelmények megismertetése a belső ellenőrzési munka színvonalának növelése érdekében, továbbá az ellenőrzési tervek és éves beszámolók koordinálása végett.

A 2025-2029. közötti időszakban ellenőrzési prioritásokat jelent:

- A pénzügyi és számviteli rendszer szabályozottságának ellenőrzése.
- A Hivatal működésének és gazdálkodásainak folyamatos ellenőrzése, annak érdekében, hogy a vizsgálatok hozzájáruljanak a Hivatal részére előírt feladatellátás hatékonyságának növeléséhez.
- A bizonylati rend és okmányfegyelem érvényesülése.
- A vagyongazdálkodási tevékenység végrehajtása.
- Témaellenőrzések a képviselő-testület által meghatározott éves belső ellenőrzési munkaterv alapján.
- A korábbi ellenőrzések realizálására tett intézkedések utóvizsgálata.

Zalaegerszeg, 2024. november 18.

Készítette:

Kiss Csaba
függetlenített belső ellenőr, belső ellenőrzési vezető